

Український державний університет залізничного транспорту

Затверджено
на засіданні кафедри економіки та
управління виробничим і комерційним
бізнесом
прот. №1 від 18 вересня 2023 р.

СИЛАБУС З ДИСЦИПЛІНИ

ВИРОБНИЧА (ТЕХНІКО- ЕКОНОМІЧНА) ПРАКТИКА

II семестр 2023-2024 навчального року

освітній рівень перший (бакалавр)

галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки

спеціальність 051 Економіка

освітня програма: - економічна безпека підприємства (ЕБП)

Час та аудиторія проведення занять: згідно розкладу - <http://rasp.kart.edu.ua/>

1. Команда викладачів:

Толстова Анна Вадимівна (кандидат економічних наук, доцент),
Контакти: +38 (057) 730-10-96, e-mail: tolstova_av@kart.edu.ua

Години прийому та консультації: середа 12.20-13.30

Розміщення кафедри: місто Харків, майдан Фейсрбаха, 7, 3 корпус, 5 поверх, 500 аудиторія.

Веб сторінка курсу: <http://do.kart.edu.ua/>

Додаткові інформаційні матеріали: <http://metod.kart.edu.ua>

Харків – 2023

ВИРОБНИЧА (ТЕХНІКО- ЕКОНОМІЧНА) ПРАКТИКА

II семестр 2023-2024 н.р
силабус

Команда викладачів:

Толстова Анна Вадимівна (кандидат економічних наук, доцент),

Контакти: +38 (057) 730-10-96, e-mail: tolstova_av@kart.edu.ua

Години прийому та консультації: середа 12.20-13.30

Розміщення кафедри: місто Харків, майдан Фейербаха, 7, 3 корпус, 5 поверх, 500 аудиторія.

Веб сторінка курсу: <http://do.kart.edu.ua/>

Додаткові інформаційні матеріали: <http://metod.kart.edu.ua>

Виробнича практика студентів вищих навчальних закладів України є невід'ємною складовою частиною програми підготовки бакалаврів, основним завданням якої є якість освіти за певним освітньо-кваліфікаційним рівнем. У відповідності із задачами майбутньої професійної діяльності, визначеною кваліфікаційною характеристикою майбутнього фахівця спеціальності 051 Економіка і згідно з навчальним планом вказаної спеціальності проводиться послідовна практична підготовка.

Метою практики є закріплення теоретичних знань, які були отримані в процесі навчання, формування у студента професійного вміння приймати самостійні рішення у певних виробничих умовах, оволодіння студентами сучасними методами, формами організації, знаряддями праці в галузі їх майбутньої спеціальності..

Основними задачами практики є навчання студентів навикам користування звітністю бази практики та статистичної звітності, проведення техніко-економічного аналізу показників діяльності суб'єкта господарювання. Конкретні цілі практичної підготовки студентів: аналіз виробничо-фінансової діяльності суб'єкта господарювання; оцінка динаміки виробничих та фінансових показників діяльності за 5 років; дослідження ефективності використання матеріальних, фінансових та трудових ресурсів суб'єкта господарювання; уміння самостійно приймати рішення з управління суб'єктом господарювання на основі вивчення конкретної економічної ситуації.

Під час практики студент повинен опанувати систему вмінь і набути навички щодо вирішення типових завдань, вивчити систему основних показників діяльності підприємства і його окремих підрозділів, порядок доведення планів до підрозділів і виконавців; систему контролю та обліку за ходом роботи; систему управління і функціональну структуру організації, опанувати навички аналізу, проектування і впровадження різних систем обслуговування робочих місць, розробки окремих розділів поточних планів розвитку організації, планування фонду та розробки систем заробітної плати, аналізу основних техніко-економічних показників, в т. ч. для науково-дослідної роботи; закріпити і поглибити теоретичні знання по спеціальним курсам, набути трудові навички на робочих місцях економістів, менеджерів тощо.

Під час практики студенти виконують окремі самостійні завдання, які можуть їм доручати керівники практики з університету. Таким чином, закріплюються та поглиблюються теоретичні знання за спеціальними курсами, набуваються і формуються трудові навички на робочих місцях економістів.

Курс має на меті сформувати та розвинути наступні компетентності студентів (загальні компетентності (ЗК), фахові компетентності (ФК)):

ЗК 3 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу

ЗК 4 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 8 Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ФК2 Здатність використовувати нормативні та правові акти, що регламентують професійну діяльність.

ФК4 Здатність описувати економічні та соціальні процеси і явища на основі теоретичних та прикладних моделей, аналізувати і змістовно інтерпретувати отримані результати.

ФК7 Здатність застосовувати комп'ютерні технології обробки даних для вирішення економічних завдань, здійснення аналізу інформації та підготовки аналітичних звітів.

ФК10 Навички використання сучасних джерел економічної, соціальної, управлінської, облікової інформації для складання службових документів та аналітичних звітів

ФК7 Здатність обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку суб'єктів господарювання

ФК11 Здатність використовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування економічних рішень

ФК12 Здатність самостійно виявляти проблеми економічного характеру при аналізі конкретних ситуацій, пропонувати способи їх вирішення.

ФК14 Здатність проводити аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, стану функціональних підсистем підприємств, організацій та установ.

Організація і керівництво практикою Тривалість виробничої практики для студентів денної форми навчання складає 2 тижні, заочної – 4 тижні.

Практична підготовка студентів передбачає безперервність та послідовність засвоєння потрібного обсягу практичних знань і умінь відповідно до кваліфікаційних рівнів бакалавра.

На початку практики студенти повинні прибути своєчасно на базу практики, пройти інструктаж з техніки безпеки, охорони праці та діючих правил внутрішнього розпорядку підприємства, та з перспективою його розвитку. Керівники практики розподіляють студентів по різних відділах та підрозділах, здійснюють контроль за трудовою дисципліною. Керівник практики від вищого навчального закладу відвідує студентів на підприємствах під час проходження практики.

Виробнича практика дасть можливість студенту підтвердити, систематизувати, поглибити і розширити досягнутий за час навчання у вищому навчальному закладі рівень загальнотеоретичної і спеціальної підготовки, виявити здатність до виконання виробничих функцій по основних напрямках майбутньої професійної діяльності, зібрати матеріал для підготовки звіту про практику та виконання науково-дослідної роботи в майбутньому.

Керівниками практики від підприємства призначаються окремі робітники економічних підрозділів баз практики; основним їх завданням є здійснення контролю за роботою студентів та надання їм консультацій протягом усього терміну практики.

База практики

Виробнича практика проводиться у різних суб'єктів господарювання (підприємствах залізничного транспорту, підприємствах інших галузей як державної форми власності, так і комерційні приватні), а також в аудиторіях університету. Розподіл студентів за базами практики проводиться з урахуванням замовлень на підготовку спеціалістів і їх майбутнього місця роботи після закінчення навчання, у суб'єктів господарювання

(підприємство, дослідний інститут, що відповідають профілю і тематиці дипломних досліджень), які самостійно обрав студент та, з яким заключено індивідуальний договір про проведення практики.

Для студентів, що мають поважну причину проходження виробничої практики може бути організовано на кафедрі за гнучким графіком. Студенту призначається керівник практики з числа осіб, які відповідають за проходження певного виду практики.

Ресурси виробничої праткики

Інформація про виробничу практику розміщена на сайті Університету (<http://kart.edu.ua>), включаючи навчальний план, матеріали, презентації, завдання та правила оцінювання курсу.

Зміст виробничої практики

Під час практики студент повинен:

- дослідити особливості функціонування суб'єкта господарювання;
- вивчити роботи з планування й організації адміністративно-господарської, організаційно-управлінської, інформаційно-аналітичної і комерційної діяльності суб'єкта господарювання;
- вивчити систему управління суб'єкта господарювання, структури і функцій окремих підрозділів, організації їх роботи;
- вивчити основи організації праці, стимулювання, нормування, управління персоналом, системи обліку діяльності бази практики;
- вивчити основи забезпечення економічної безпеки підприємства;
- дослідити особливості формування та функціонування відділу безпеки на підприємстві;
- опанування системи умінь і набутих навичок щодо вирішення типових завдань відповідно до посад, які може обіймати випускник вищого навчального закладу – бакалавр з економіки підприємства, основних видів діяльності суб'єкта господарювання;
- сформувати професійні уміння і навички самостійного прийняття рішень на конкретній ділянці роботи в реальних виробничих умовах шляхом виконання обов'язків, властивих його майбутній професійній діяльності;
- виховати потребу постійно поповнювати свої знання та творчо їх застосувати в практичній діяльності.

В період проходження практики студент має:

- можливість доступу до необхідної інформації у відповідних підрозділах суб'єктів господарювання;
- користуватися спеціальною літературою та документацією, яку надає керівник практики;
- збирати необхідні дані для використання в навчальному процесі.

Студент під час проходження практики зобов'язаний:

- прибути без запізнення на об'єкт практики, маючи на руках необхідні документи;
- повністю виконати всі завдання, передбачені програмою практики;
- виконувати трудовий розпорядок, що діє на підприємстві;
- дотримуватися правил охорони праці, які встановлені на підприємстві, суб'єктів господарювання;

- вивчити організацію виробництва, нові технології робіт, правові та екологічні питання, що стосуються роботи підприємства;
- своєчасно представити звіт про виконання програми практики та індивідуальних завдань;
- здати залік з практики.

Всебічне вивчення діяльності об'єктів дослідження дасть змогу студенту-практиканту зробити аргументований критичний аналіз стану економічної та внутрішньо господарчої діяльності підприємства в цілому, виявити недоліки в роботі окремих економічних служб, підрозділів. По закінченні практики студентом складається письмовий звіт про проходження практики, який здається на перевірку керівнику від вищого навчального закладу одночасно із характеристикою студента.

Захист і оцінювання результатів практики

Підсумки практики підводяться в процесі складання студентом заліку за результатами написаного ним звіту. Залік приймає викладач, який викладав практикантам спеціальні дисципліни та був затверджений наказом університету. Зміст звіту: загальна характеристика суб'єкта господарювання; аналіз основних техніко-економічних показників діяльності

суб'єкта господарювання (аналіз виробництва та реалізації продукції; аналіз праці та заробітної плати; аналіз використання основних та оборотних фондів; аналіз собівартості продукції; аналіз прибутку та рентабельності; зведений аналіз основних техніко-економічних показників суб'єкта господарювання; аналіз фінансових результатів та ефективності діяльності суб'єкта господарювання в цілому); визначення напрямків та розробка конкретних пропозицій щодо удосконалення діяльності суб'єкта господарювання.

Викладач приймає залік у студентів на кафедрі до початку наступного семестру, який починається після практики. Оцінка за практику вноситься в заліково-екзаменаційну відомість і в залікову книжку студента.

При заповненні заліково-екзаменаційної відомості та залікової книжки (індивідуального навчального плану) студента, оцінка, виставлена за 100-бальною шкалою, повинна бути переведена до державної шкали (5, 4, 3,) та шкали ECTS (A, B, C, D, E)

Визначення назви за державною шкалою(оцінка)	Визначення назви за шкалою ECTS	За 100 бальною шкалою	ECTS оцінка
ВІДМІННО – 5	Відмінно – відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	90-100	A
ДОБРЕ – 4	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками	82-89	B

	Добре – в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок	75-81	C
ЗАДОВІЛЬНО – 3	Задовільно - непогано, але зі значною кількістю недоліків	69-74	D
	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії	60-68	E
НЕЗАДОВІЛЬНО – 2	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим як отримати залік або екзамен (без повторного вивчення модуля)	35-59	FX
	Незадовільно - необхідна серйозна подальша робота (повторне вивчення модуля)	<35	F

Про недоліки в організації практики студент має право повідомити керівника практики від вищого навчального закладу.

У разі поважних причин студенту може бути дозволено пройти практику повторно у вільний від навчання час.

Програмні результати навчання:

У результаті проходження переддипломної практики студент:

РН5 Застосовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування пропозицій та прийняття управлінських рішень різними економічними агентами (індивідуумами, домогосподарствами, підприємствами та органами державної влади).

РН8 Застосовувати відповідні економіко-математичні методи та моделі для вирішення економічних задач в сфері економічної безпеки.

РН10 Проводити аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, визначати функціональні сфери, розраховувати відповідні показники які характеризують результативність їх діяльності

РН12 Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань в сфері економіки підприємства та змістовно інтерпретувати отримані результати

РН16 Вміти використовувати дані, надавати аргументацію, критично оцінювати логіку та формувати висновки з наукових та аналітичних текстів з економіки.

РН19 Використовувати інформаційні та комунікаційні технології для вирішення соціально-економічних завдань, підготовки та представлення аналітичних звітів в сфері економічної безпеки.

РН23 Показувати навички самостійної роботи, демонструвати критичне, креативне, самокритичне мислення.

Команда викладачів:

Толстова Анна Вадимівна (<http://kart.edu.ua/kafedra-euvkb-ua/kolectuv-kafedru-euvkb-ua/tolstova-av-ua>) лектор з потенціалу і розвитку підприємства в УкрДУЗТ. Отримала ступінь к.е.н. за спеціальністю 08.00.03 – «Економіка та управління національним господарством» в УкрДУЗТ в 2012 році. Напрямки наукової діяльності: Забезпечення конкурентоздатності

підприємств в умовах ринкової економіки, забезпечення конкурентоспроможності національної мережі МТК; ефективний розвиток залізничного транспорту; державне регулювання економіки України, забезпечення її сталого розвитку; інноваційний розвиток національних підприємств.

Кодекс академічної доброчесності

Порушення Кодексу академічної доброчесності Українського державного університету залізничного транспорту є серйозним порушенням, навіть якщо воно є ненавмисним. Кодекс доступний за посиланням:

<http://kart.edu.ua/documentu-zvo-ua>

Зокрема, дотримання Кодексу академічної доброчесності УкрДУЗТ означає, що вся робота на іспитах та заліках має виконуватися індивідуально. Під час виконання самостійної роботи студенти можуть консультуватися з викладачами та з іншими студентами, але повинні самостійно розв'язувати завдання, керуючись власними знаннями, уміннями та навичками. Посилання на всі ресурси та джерела (наприклад, у звітах, самостійних роботах чи презентаціях) повинні бути чітко визначені та оформлені належним чином. У разі спільної роботи з іншими студентами над виконанням індивідуальних завдань, ви повинні зазначити ступінь їх залученості до роботи.

Інтеграція студентів із обмеженими можливостями

Вища освіта є провідним чинником підвищення соціального статусу, досягнення духовної, матеріальної незалежності і соціалізації молоді з обмеженими функціональними можливостями й відображає стан розвитку демократичних процесів і гуманізації суспільства.

Для інтеграції студентів із обмеженими можливостями в освітній процес Українського державного університету залізничного транспорту створена система дистанційного навчання на основі сучасних педагогічних, інформаційних, телекомунікаційних технологій.

Доступ до матеріалів дистанційного навчання з цього курсу можна знайти за посиланням: <http://do.kart.edu.ua/>